

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет економіки і менеджменту

Кафедра фінансів, обліку та підприємництва

**ОРГАНІЗАЦІЯ ТОРГІВЛІ ОПЦІОННИМИ КОНТРАКТАМИ ТА
СИСТЕМА МАРЖІ**

Кваліфікаційна робота (проект)

на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

Виконав: студент IV курсу
спеціальності
076 «Підприємництво, торгівля та біржова
діяльність»
Освітньо-професійної програми
Підприємництво, торгівля та біржова
діяльність
Шевченко Віталій

Керівник д.е.н., проф. Осадча Т.С.

Рецензент д.е.н., проф. Тюхтенко Н.А.

Херсон – 2020

ЗМІСТ

ВСТУП.....	2
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВГО РИНКУ.....	4
1.1. Сутність функціонування валютної біржі.....	4
1.2. Види та суть опційних контрактів.....	8
1.3. Детальна характеристика торгових сесій.....	10
 РОЗДІЛ 2. СТРАТЕГІЯ ТОРГІВЛІ, МАНІМЕНЕДЖМЕНТ, РИЗИК МЕНЕДЖМЕНТ ДЕПОЗИТА ТА ВІДСТОК МАРЖІ.....	12
2.1. Торгові стратегії та технічний аналіз на практиці.....	12
2.2. Правильний підхід управління депозитом.....	21
2.3. Відсоток маржі та приріст депозиту на довгій дистанції.....	27
 РОЗДІЛ 3. ГОЛОВНІ АСПЕКТИ ПСИХОЛОГІЇ В ТОРГІВЛІ НА ФІНАНСОВИХ РИНКАХ.....	29
3.1. Важливість психології в торгівлі опціонними контрактами.....	29
3.2. Вплив психологічних факторів на торгівлю.....	33
3.3. Ідеальна психологія при торгівлі опціонними контрактами.....	36
ВИСНОВКИ.....	40
 СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	41

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Термін "біржа" використовується організаціями , які сприяють торгівлі фінансовими цінними паперами , валютними парами наприклад: Це може бути фізичне місце знаходження , або електронна система (тобто торгова платформа). Велика торгівля валютою, відбувається на біржі; все-таки корпоративні дії.

Тому фінансовий ринок - це ринок , на якому люди , фінансові організації , банки , компанії , трейд-об'єднання , торгають валютними парами, фінансовими цінними паперами та деривативами за низькими трансакційними витратами. Деякі цінні папери включають акції та облігації та дорогоцінні метали.

Торгівля валютами та облігаціями в основному відбувається на двосторонній основі , хоча деякі облігації торгають на фондовій біржі і люди будують електронні системи для них також на біржах.

Мета і завдання дослідження. Метою дослідження дипломної роботи є обґрутування теоретичних основ фінансового ринку, сутності функціонування біржі . Завданням дослідження є практичне використання торгових стратегій , при торгівлі опціонними контрактами , також опанувати правильне управління торговим депозитом .

Об'єктом дослідження - є процес управління депозитом під час торгівлі.

Предмет дослідження - теоретичне та практичне використання стратегій та технічного аналізу , при торгівлі опціонними контрактами.

Методи дослідження. У процесі написання дипломної роботи , при обґрутуванні теоретичних основ здійснення торгівлі опціонними контрактами , використано такі наукові методи дослідження : синтез, обстрагування , системний . В процесі аналізу практики , використанні торгових стратегій та технічного аналізу для здійснення торгівлі опціонними контрактами , застосовані такі методи наукового дослідження: аналітичний , технічний , порівняльний . При визначенні ефективності напрямів управління

депозитом для його маржинального приросту на довгій дистанції, використанні методи : статистики , прогнозування та узагальнення .

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що за результатами аналізу практики стратегії управління торгівлі опціонними контрактами та депозиту, визначено шляхи оптимізації , формування та підвищення ефективності приросту маржинальності.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОГО РИНКУ

1.1. Сутність функціонування валютної біржі

Електронні гроші мають форму банківських депозитів або банківських переказів депозитів, виражених в іноземній валюті. Валютний ринок, як правило, відноситься до великих комерційних банків у фінансових центрах, таких як Нью-Йорк чи Лондон, які торгують між собою депозитами в іноземній валюті. Велика картина торгівлі іноземною валютою і, зокрема, висвітлюються деталі «спотового ринку», який полягає у купівлі та продажу валюти, яка повинна бути доставлена на місці, на відміну від оплати на якусь майбутню дату. Основними питаннями, які обговорюються, є обсяг торгів, географічні структури торгівлі, спотові курси валют, валютний арбітраж та коротко- та довгострокові зміни валютних курсів.

«Валютний ринок (Forex, FX або валютний ринок) - це глобальний децентралізований або позабіржковий (позабіржковий) ринок для торгівлі валютами. Цей ринок визначає курси валют для кожної валюти. Він включає всі аспекти купівлі, продажу та обміну валют за поточними або визначеними цінами.»[1,].

Основними учасниками цього ринку є більші міжнародні банки. Фінансові центри по всьому світу функціонують як прив'язки до торгівлі між широким колом багатьох типів покупців і продавців цілодобово, за винятком вихідних. Оскільки валютами завжди торгуються парами, валютний ринок не встановлює абсолютної вартості валюти, а визначає її відносну вартість, встановлюючи ринкову ціну однієї валюти, якщо вона оплачується іншою. Наприклад: 1 долар США коштує X CAD, CHF, JPY тощо

Валютний ринок працює через фінансові установи та працює на декількох рівнях. За лаштунками банки звертаються до меншої кількості фінансових фірм, відомих як "дилери", які беруть участь у великій кількості торгівлі

валютою. Більшість валютних дилерів - це банки, тому цей закулісний ринок іноді називають "міжбанківським ринком" (хоча задіяно декілька страхових компаній та інших видів фінансових фірм). Торги між валютними дилерами можуть бути дуже великими, залучаючи сотні мільйонів доларів. Через питання суверенітету при залученні двох валют Forex має мало (якщо є) контролююча організація, яка регулює його дії.

«Валютний ринок сприяє міжнародній торгівлі та інвестиціям, забезпечуючи конвертацію валюти. Наприклад, він дозволяє бізнесу в США імпортувати товари з країн-членів Європейського Союзу, особливо членів Єврозони, та сплачувати євро, навіть якщо його дохід у доларах США. Він також підтримує прямі спекуляції та оцінки відносно вартості валют та здійснення торговельних спекуляцій на основі диференціальної процентної ставки між двома валютами.» [2]

У типовій валютній операції сторона купує деяку кількість однієї валюти, оплачуєши деяку кількість іншої валюти.

Сучасний валютний ринок почав формуватися протягом 1970-х років. Це відбулося через три десятиліття державних обмежень на валютні операції в системі Бреттон-Вудської системи управління грошовими коштами, яка встановлювала правила комерційних та фінансових відносин серед основних світових промислових держав після Другої світової війни. Країни поступово перейшли на плаваючі курси валют від попереднього режиму обмінних курсів, який залишився фіксованим за системою Бреттон-Вудса.

Валютний ринок унікальний завдяки таким характеристикам:

їого величезний обсяг торгів, що представляє найбільший клас активів у світі, що призводить до високої ліквідності;

її географічна дисперсія;

їого безперервна робота: 24 години на добу, крім вихідних, тобто торгівля з 22:00 GMT у неділю (Сідней) до 22:00 GMT у п'ятницю (Нью-Йорк);

різноманітність факторів, що впливають на валютні курси;

низька маржа відносного прибутку порівняно з іншими ринками фіксованого доходу; і

використання важеля для підвищення маржі прибутку та збитків та щодо розміру рахунку.

Як такий, його називають ринком, найближчим до ідеалу ідеальної конкуренції, незважаючи на валютну інтервенцію центральних банків.

За даними Банку міжнародних розрахунків, попередні глобальні результати опитування Центрального банку за трирічним опитуванням валютних та позабіржових деривативів у 2019 році показують, що торги на валютних ринках в середньому склали 6,6 трлн доларів на день у квітні 2019 року. Це більше ніж на 5,1 трлн доларів у квітні 2016 року.

Торгівля валютою відбувається цілодобово та на всіх світових ринках. Це єдиний у світі справді безперервний та безперервний торговий ринок, в якому учасники торгують день і ніч, будень і вихідні, а також у святкові дні. Це також було описано як перехрестя Уолл-стріт та Майн-стріт.

Учасники, що торгують валютою валютою, включають корпорації, уряди, центральні банки, інвестиційні банки, комерційні банки, хедж-фонди, роздрібні брокери, інвестори та відпочиваючі. Однією з найбільших відмінностей між валютними ринками та іншими фінансовими ринками є загальна діяльність корпорацій щодо сприяння повсякденній діловій практиці, а також для запобігання довгостроковому ризику. Корпорації братимуть участь у торгівлі валютними курсами, щоб полегшити необхідні бізнес-операції, захистити від ринкового ризику та, меншою мірою, полегшити довгострокові інвестиційні потреби.

Обсяги торгівлі валютою у багатьох цих глобальних компаній значно перевищують навіть найбільші фінансові установи, хедж-фонди та деякі уряди. Інші фінансові ринки (наприклад, ринки) просто не отримують такої ж кількості інтересів від корпорацій Main Street, оскільки вони не відповідають їхнім бізнес-потребам з купівлі та продажу товарів у закордонних країнах.

Ринок валютних операцій - це позабіржовий ринок (позабіржовий), на

якому ціни котируються валютними брокерами (брокерами-дилерами), а угоди здійснюються безпосередньо з покупцями та продавцями (учасниками). Ринок валютних операцій - це не єдина біржа, як стара Нью-Йоркська фондова біржа (NYSE). Це глобальна мережа ринків, пов'язаних комп'ютерними системами (і навіть все ще телефонною мережею!), Що більше нагадує структуру ринку NASDAQ. Ринки іноземних валют є у всіх країнах. Основні валютні ринки - Лондон, Нью-Йорк, Париж, Цюрих, Франкфурт, Сінгапур, Гонконг та Токіо. Лондон - найбільший.

До сьогоднішнього дня , з'явилося дуже багато брокерів , які працюють на валютному ринку , надаючи прямі курси валютних пар на свої торгові платформи , тим самим надаючи можливість купувати опціонні контракти на певний проміжок часу , саме таку платформу ми будемо аналізувати та працювати з нею.

1.2. Види та суть опціонних контрактів

Екзотичний варіант, який використовується для торгівлі валюта, включає контракти на торгівлю опціонами з єдиним платежем (SPOT). Точкові опції мають більш високу преміальну вартість порівняно з традиційними опціями, але їх простіше встановити та виконати. Торговець валую купує опцію SPOT, вводячи потрібний сценарій (наприклад, "Я думаю, що EUR / USD буде мати курс вище 1,5205 за 15 днів") і котирується премія. Якщо покупець придбає цю опцію, SPOT автоматично виплачуватиме в разі виникнення сценарію. По суті, опція автоматично перетворюється на готівку.

SPOT - це фінансовий продукт, який має більш гнучку структуру контракту, ніж традиційні варіанти. Ця стратегія - це торгівля, яка є абсолютно нічим, і їх також називають бінарними або цифровими опціонами. Покупець запропонує сценарій, наприклад, EUR / USD зламається 1,3000 за 12 днів. Вони отримають котировання премій, що представляють виплату, виходячи з ймовірності того, що відбудеться подія. Якщо ця подія

відбудеться, покупець отримує прибуток. Якщо ситуація не станеться, покупець втратить премію, яку він сплатив. Договори SPOT вимагають більш високої премії, ніж традиційні договори опціону. Крім того, договори на SPOT можуть бути виписані для оплати, якщо вони досягають певної точки, декількох конкретних пунктів або якщо вона взагалі не досягає певної точки. Звичайно, вимоги до премій будуть вищими для спеціалізованих структур опціонів.

Сутність опціонного контракту на відміну від торгівлі на форекс , та інших фінансових ринках , полягає в тому , що він купується на певний проміжок часу за данною ціною валютної пари , тобто купується контракт на зріст , або зниження курсу валюти , тим самим ви прогнозуєте рух ціни . Поділяються опціони на турбо та бінарні .

Турбо опціони – є короткостиковими , купуються від 1 до 5 хвилин, ці опціони є більш ризиковими.

Бінарні опціони – довгострокові опціони , які купуються строком від 15 хвилин до 1 місяця, данні опціони менш ризикованні, але й прибуток за кожен контракт на них менший, обумовлюється це тим що на короткостикових опціонах коливання ціни(цінові імпульси) за 1-5 хвилин можуть швидко змінити курс ціни , та закрити контракт в збиток, або виходять економічні новини, які впливають на валютний ринок. На довгострокових опціонах ризику менше тому , що за рахунок довгого контракту, ціна може з легкістю зкорегуватися до свого середнього значення в тому напрямку в якому купували контракт.

Після закриття часу контракту , який ви купували якщо важ прогноз по курсу валюти вірний то ви отримуєте свою маржу від 10-до 90 % . І тут зразу з'являється запитання , чому не 100 % ? Тому що певний відсоток комісії від опціону забирає собі брокер, який надає торгову платформу.

Відсоткова ставка маржі залежить від валютної пари на якій

проводиться торгівля, та активність торгових сесій (головних валютних ринків світу).

1.3. Детальна характеристика торгових сесій

Торгова сесія - це проміжок часу, який відповідає основній денній годині торгівлі для даної місцевості. Ця фраза стосуватиметься різних годин, залежно від ринків та місць, про які йде мова. Як правило, один день бізнесу на місцевому фінансовому ринку - від відкриття дзвону до його закритого дзвону - це торгова сесія, на яку посилається індивідуальний інвестор чи торговець. Ринки форекс, ф'ючерсів, акцій та облігацій мають різні характеристики, які визначають їх відповідні торгові сесії за певний день, а основні години торгівлі, природно, відрізняються від країни до іншої залежно від часових поясів.

Оптимальний час торгувати ринком форекс (іноземна валюта) - це коли він знаходиться на найактивніших рівнях - саме тоді, коли торги поширюються (різниці між цінами торгів і цінами запиту), як правило, звужуються. У таких ситуаціях менші гроші йдуть на маркет-мейкерів, що сприяють торгівлі валотою, залишаючи більше грошей для трейдерів особисто.

Чотири основні біржі форекс розташовані в Лондоні, Нью-Йорку, Сіднеї та Токіо. Форекс-трейдерам потрібно присвятити свої години пам'яті, особлива увага приділяється годинам, коли дві біржі перетинаються. Коли одночасно відкрита більш ніж одна біржа, це не тільки збільшує обсяг торгів, але й додає мінливість (ступінь і курс, за якими змінюються ціни на акції або валюту). Обидва ці фактори можуть принести користь форекс-трейдерам.

Це може здатися парадоксальним. Зрештою, інвестори зазвичай бояться волатильності ринку. Однак у форекс-грі більша мінливість призводить до збільшення виплат.

Години світових ринків форекс:

Форекс має 15 незалежних світових бірж, що відкриваються щотижня з понеділка по п'ятницю. Кожна біржа має унікальні години торгівлі, але, з точки зору середнього трейдера, чотири найважливіші часові вікна наступні (усі часи відображаються у східний стандартний час): Лондон: від 3:00 до 12:00 (полудень)

Нью-Йорк: з 8:00 до 17:00

Сідней: 17:00 до 2:00 (півночі) Токіо: 7:00 до 4:00.

Хоча кожна біржа функціонує незалежно, вони торгають однаковими валютами. Отже, коли відкриті дві біржі, кількість торговців, які активно купують і продають дану валюту, різко збільшується. Торги та запити на одному валютному ринку негайно впливають на торги та запитують на всіх інших відкритих біржах, зменшуючи спред на ринку і збільшуючи волатильність. Це, безумовно, так у наступних вікнах:

8:00 до полудня, при цьому відкриті біржі Нью-Йорка та Лондона

7 год. до 2:00, відкриті біржі Токіо та Сіднея

З 15:00 до 4:00, відкриті біржі Токіо та Лондона

Найсприятливішим часом торгівлі є перекриття бірж Нью-Йорка та Лондона з 8:00 до полудня. Ці два торгові центри становлять понад 50% усіх торгів на Форекс. На зворотному боці, з 5 год. до 18:00, торги в основному відбуваються на біржах Сінгапур та Сідней, де значно менший обсяг, ніж під час вікна Лондон / Нью-Йорк. Можуть бути винятки, і очікуваний обсяг торгів ґрунтуються на припущеннях, що жодних великих новин не з'являється. Політичні чи військові кризи, що розвиваються в інший час повільних торгів, можуть потенційно спричинити мінливість та обсяг торгівлі, що зробить сприятливим часом для торгівлі.

РОЗДІЛ 2

СТРАТЕГІЯ ТОРГІВЛІ, МАНІМЕНЕДЖМЕНТ, РИЗИК МЕНЕДЖМЕНТ ДЕПОЗИТА ТА ВІДСТОК МАРЖІ

2.1. Торгові стратегії та технічний аналіз на практиці

В наш час, існує безліч торгових стратегій та інструментів для торгівлі на валютній біржі , але не всі ці стратегії здатні принести нам дохід в довгостроковій перспективі , більшість з них , взагалі без проблем завдають великого збитку вашому торговому депозиту , але при необхідному знанні та вмінні поєднувати технічний та свічний аналіз з торговими стратегіями , можна досягти неймовірних результатів в торгівлі , так , зрозуміло , що всі люди різні , у кожного своя психологія , підхід до ризиків , стриманість , ці фактори дуже сильно впливають на результат торговель , тому при наявності робочої системи , та досвіду , можливо досягти якщо навіть не грандіозних результатів, то точно дуже добрих та стабільних в довгостроковій перспективі.

Такі поняття, як тактика трейдингу і торгова стратегія для багатьох трейдерів є ідентичними, так як в цілому вони мають на увазі використання певного методу аналізу ринку. Але якщо торгова стратегія по своїй суті є лише набором правил за визначенням закономірностей руху ціни і умов для укладання угоди, то тактика трейдингу включає себе більш широкий набір параметрів для успішного трейдингу.

Складові тактики трейдингу:

При формуванні власної тактики, яка дозволить торгувати в плюс, трейдер повинен обов'язково включати в неї наступний список складових:

1. Оптимальний час для торгівлі - ви повинні визначитися, який час дня вам найбільше підходить, а точніше, яка торгова сесія. Саме в залежності від поточної сесії торгів на фінансовому ринку ви потім будете вибирати відповідний базовий актив і відповідний аналіз ринку.
2. Відповідні базові активи - це повинні бути ті торгові інструменти, в

цинах яких ви добре розбираєтесь, і на яких у вас виходить вигідніше торгувати. Найкраще, якщо ви виберете для себе по кілька варіантів з кожного класу активів - самі результативні валютні пари, акції та індекси, криптовалюта і дорогоцінні метали.

3. Зручний робочий таймфрейм - одні трейдери вважають за краще торгувати на 1-хвилинному інтервалі, а інші тільки на секундних таймфреймах. Все залежить від характеру торгівлі, так як одні вважають за краще неспішний трейдинг, а інші - агресивну торгівлю і скальпинг. Тому в даному плані вам також слід зробити вибір кількох зручних для себе робочих інтервалів.

4. Арсенал торгових стратегій для різних ринкових ситуацій - ви повинні обзавестися набором методик різних типів для трендового ринку і для бічного. Це дозволить вам використовувати для заробітку практично будь-яку ситуацію на ринку.

Все вищеописане в комплексі і буде вашою торговою тактикою, яка дозволить вам досягти бажаного результату.

Сторінки інтернету переповнені незліченою кількістю всіляких стратегій на будь-який смак. При цьому в описіожної системи вказується на високу ефективність і важкий розмір приросту капіталу, який вона здатна забезпечити. На жаль, лише в кращому випадку половина всіх пропонованих підходів є по-справжньому ефективною, оскільки часто розробники стратегій, або перебільшують їх прибутковість, або просто забувають вказувати важливі нюанси, від яких, головним чином, і залежить позитивний результат. Саме тому будь-яку нову стратегію перед використанням на реальному рахунку потрібно протестувати на демо.

Як тестувати стратегії?

Здавалося б, хіба можна протестувати стратегію неправильно? Але багато трейдерів примудряються і в цьому допустити помилок.

1. Тестуйте стратегію не менше тижня. Якщо ви просто відкриєте демо-рахунок і зробите на ньому кілька прибуткових угод, це не буде справжнім

тестуванням. Кілька прибуткових угод ще не є показником. Говорити про ефективність методики можна тільки після 100 відкритих контрактів, а про потенційно можливий приріст капіталу - тільки після тижня використання.

2. Пробуйте стратегію на різних торгових активах. Часто буває, що система просто не підходить для валютних пар, однак буде дуже ефективною на активах фондового ринку. Або навпаки, буває, що методика працює добре тільки на певних валютних парах. Так чи інакше, у вас повинно бути на вибір кілька активів, де буде добре працювати стратегія.

3. Виберіть оптимальний таймфрейм. І хоча розробники стратегії часто вказують, на яких інтервалах графіка можна торгувати по системі, вам потрібно знайти найбільш підходящий саме для себе, тобто, для ваших умінь і стилю торгівлі.

4. Експериментуйте з термінами експірації. Це, мабуть, буде одним з вирішальних факторів прибутковості, адже часто для закриття угоди в плюс може не вистачити всього однієї хвилини.

Безумовно, займатися трейдингом можна кожен робочий день. Проте, досвідчені трейдери виділяють дні тижня, в яких ситуація на ринку активів ставати особливо сприятливою для трейдингу. Про них і поговоримо.

Отже, варто почати з того, що в фінансовому трейдингу існує таке поняття, як «нормальний ринок». На такому ринку немає затяжного флету, спостерігається стабільна ліквідність і помірна волатильність. Саме такий нормальний ринок найкраще підходить для торгівлі, особливо новачкам, так як на ньому знижується ймовірність появи непередбачених ситуацій і маневрів ціни, які не піддаються жодній ринкової закономірності. У які дні буває такий ринок? Згідно багаторічними спостереженнями, такими днями є вівторок, середа і четвер. У ці дні буде ефективною абсолютно будь-яка торгова стратегія, навіть найпростіша.

А як же понеділок і п'ятниця?

Ринок понеділка, як правило, завжди млявий, але, при цьому, рух ціни досить безладне. Це обумовлено тим, що багато великих біржові гравці

намагаються відкрити угоду саме в понеділок. Крім того, часто ринки активів по понеділках стартують з гепом, які обумовлений нагромадженням за вихідні дні імпульсом.

У п'ятницю ж навпаки ринок стає занадто імпульсивним і непередбачуваним. Чому? Зазвичай по п'ятницях виходить найбільше макроекономічної статистики, і якщо ви не збираєтесь торгувати на новинах, тобто на ринкових сплесках активності, то практично за жодним активу ви не знайдете підходящого часу для трейдингу.

Звичайно ж, ви можете заробляти в будь-який день, якщо навчитеся гнучко підлаштовуватися під різні ринкові ситуації і мати для них арсенал ефективних торгових стратегій. Головне, при цьому, завжди заглядати в економічний календар, не входити в ринок, коли на ньому занадто непередбачувана ситуація, і орієнтуватися на торгові сесії.

Тренд - він друг трейдера, його всі люблять і чекають. Саме на тренді можна отримувати найбільше прибутку, адже простіше спрогнозувати продовження руху ціни в тренді після корекції, ніж розворот тенденції в бічному русі. І можливо багато з нижче написаного вам вже відомо, але все ж ми виділили основні моменти в трейдингу по тренду для ще більш прибутковою торгівлі.

1. Тренди бувають, довгострокові, середньострокові і короткострокові. В цілому тривалість тенденції буде залежати від обраного таймфрейма. Щоб поліпшити якість аналізу, при аналізі трендового ринку краще додатково дивитися на тенденцію на старшому таймфрейме, особливо якщо ви торгуете на секундних інтервалах.

2. Незважаючи на те, що присутність на ринку тренда можна визначити навіть візуально, найкраще використовувати для цього перевірений і гарантований спосіб - розташування цінових мінімумів і максимумів. Якщо кожен новий ціновий мінімум і максимум вище попередніх, значить тренд зростаючий **,(рис.1.1.)** а якщо нижче попередніх - значить тренд спадний.**(рис.1.2.)**

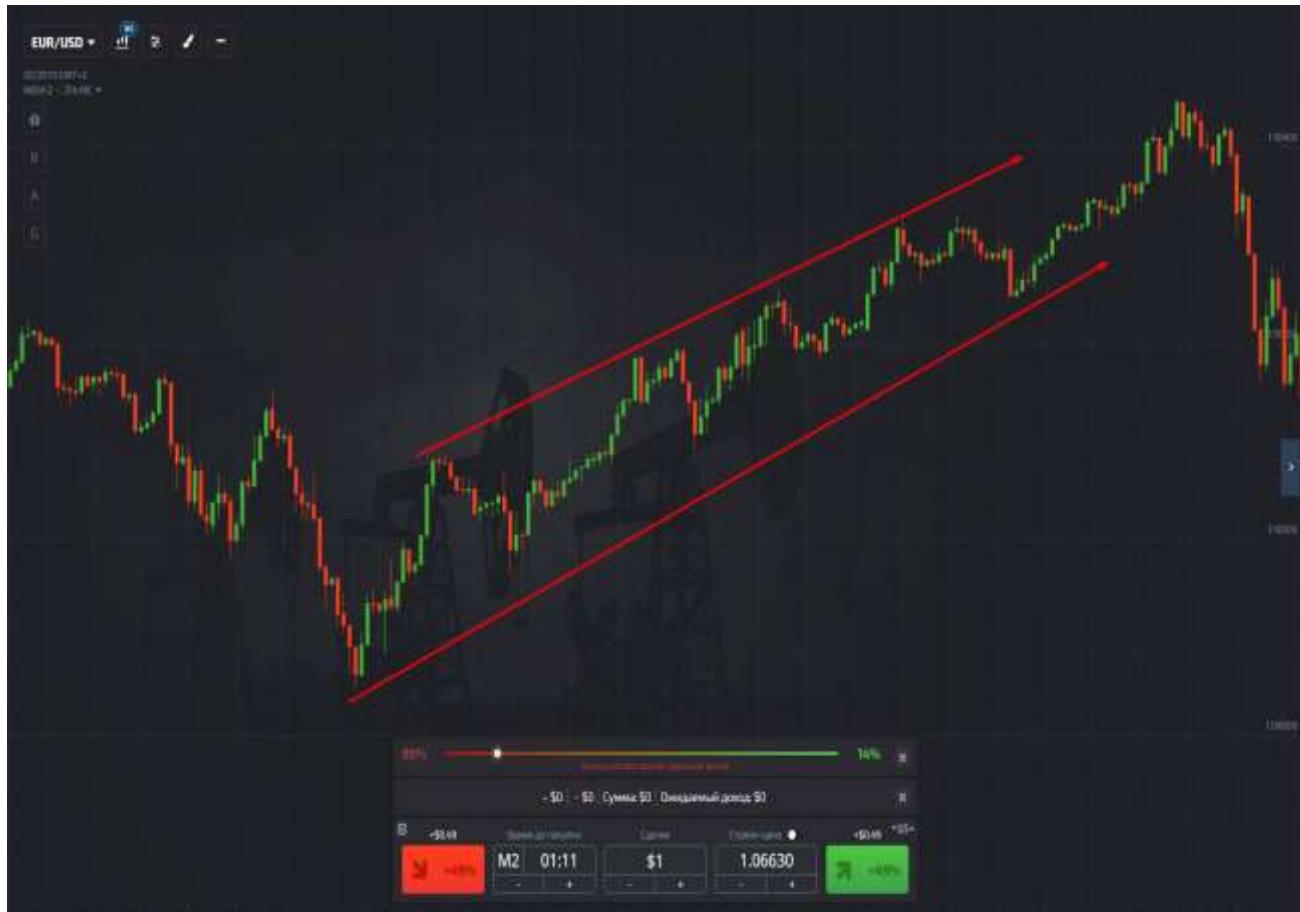

Рис.1.1. Зростаючий тренд

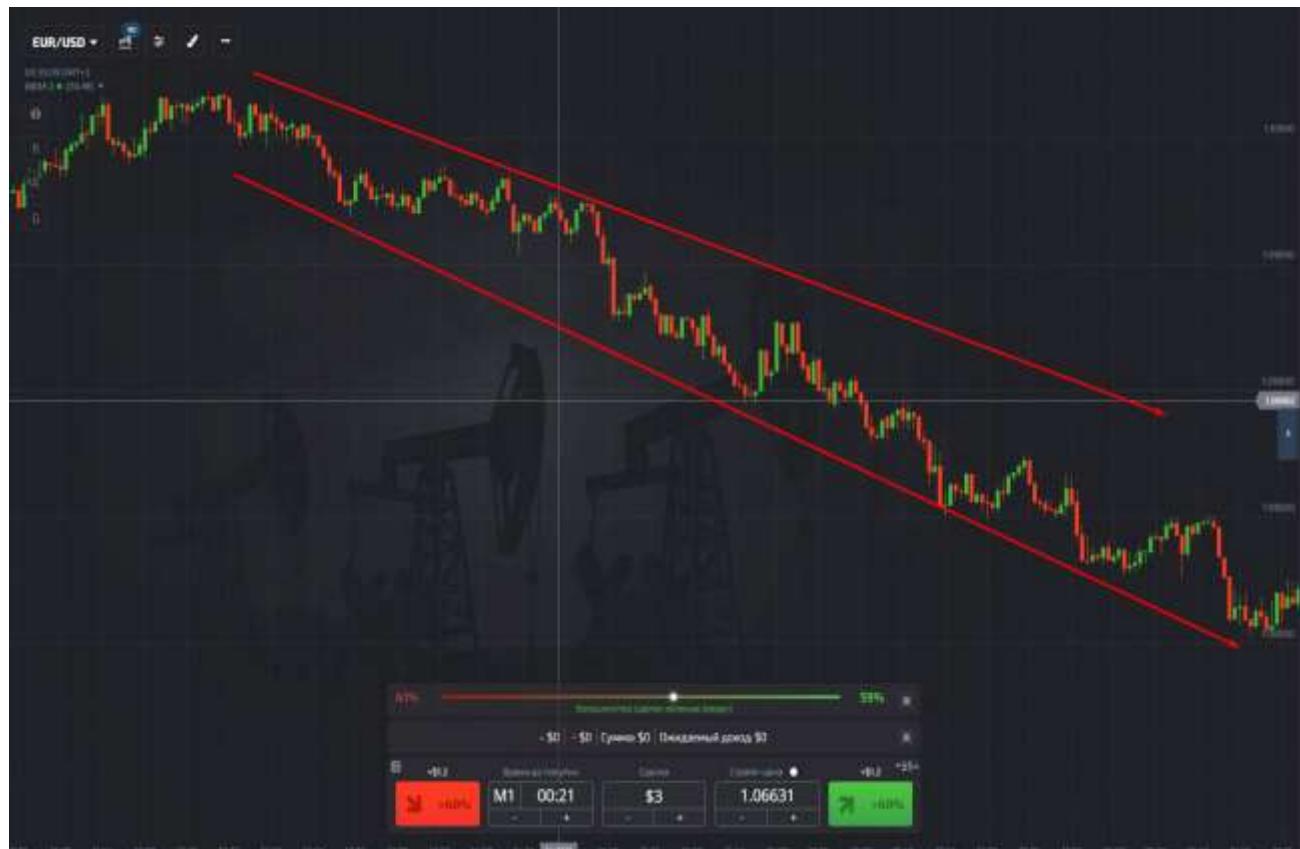

Рис.1.2. Спадний тренд

3. Для аналізу і визначення тренда використовуйте ковзаючі середні. В цілому можна торгувати на будь-яких МА і їх комбінаціях, однак часто для визначення затяжних трендів і їх переломів трейдери використовують експоненціальні МА з періодами 8 і 21, і їх перетину.(рис.2.1.)

Рис 2.1. Ковзаючі середні МА , перетин і зміна тренду

4. Не забувайте масштабувати графік - це дозволить побачити картину ринку в цілому, а не зациклуватися на декількох маневрах ціни. Часто елементарне масштабування графіка дозволяє побачити більше, ніж додаткові технічні інструменти аналізу.

5. Звертайте увагу на сигнали Price Action, а саме - горизонтальні рівні підтримки або опору, на яких можуть з'являтися графічні патерни. Якщо при цьому ви будете використовувати також ковзаючі середні, ви зможете отримувати більш чіткі сигнали.(рис.3.1.).

Рис. 3.1. Приклад сигналу для входу на лінії опору, разом з Price Action, патерн «молот».

6. Не купуйте контракт проти тренда. Безумовно, сьогодні придумано також безліч контртрендових стратегій, однак, якщо ви поки не можете назвати себе досвідченим трейдером, з торгівлею проти ринку краще почекати.

Часто новачки і навіть досвідчені трейдери припускаються великої помилки - занадто зациклися на патернах Price Action, що призводить не до самих позитивних результатів. Безумовно, нерідко саме за допомогою аналізу «чистого» графіка котирувань, можна зрозуміти, що дійсно відбувається на ринку і яка ситуація на ньому утворюється найближчим часом. Однак не варто шукати ключ до успіху в одних лише графічних моделях, тому що все патерни є ефективними тільки в тому випадку, якщо їх інтерпретувати в комплексі з оцінкою загальної картини ринку.

Суть в тому, що в порівнянні з сигналами технічних індикаторів, показники Price Action менш однозначні і яскраво виражені, так як піддаються, перш за все, суб'єктивній оцінці трейдера, тобто, його особистої інтерпретації, яка не завжди може бути правильною. По-перше, ви просто можете помилитися з патерном і його значенням - деякі фігури дуже складно

ропізнати, особливо недосвідченому трейдеру. По-друге, можна помилитися з місцем розташування патерну на графіку - є графічні фігури, які є сигнальними тільки на локальних піках і западинах ринку (наприклад, патерн поглинання або свічка пін-бар). По-третє, якщо ви будете просто торгувати по паттернам, не звертаючи, при цьому, уваги на інші показники ринку, нічим хорошим це також не закінчитися.

Таким чином, вам необхідно запам'ятати, що фігури Price Action не можуть існувати окремо від цілого ринку. І якщо ви побачили графічну модель, то не поспішайте сліпо укладати по ній угоду, сприймаючи її як торговий сигнал. Вам потрібно звернути увагу на те, що відбувається навколо цієї моделі - на яких важливих цінових рівнях вона знаходиться, що було на ринку до цього, і які ще сигнали дає ринок.(мал.3.1.) Тільки коли у вас зійдуться кілька показників про зміну тенденції, тоді ви можете сміливо укладати угоду.

Багато трейдерів вважають, що торгувати на новинах найпростіше. Ніякого технічного аналізу разом з індикаторами або графічними паттернами. Просто дочекайся, коли вийде новина, швидко порівняй її статистику і проаналізуй характер, а потім так само швидко відкрий операцію з однозначного і сильному торговельному сигналу. Так, безумовно, все так, але і в такому на перший погляд простому підході до трейдингу є свої нюанси. Їх і обговоримо.

1. Не всі новини підходять для торгівлі. Перш за все, це повинна бути новина, яка викликає сильну волатильність на ринку.(рис.3.2.) Як правило, такі «важливі» новини відзначаються трьома показниками (ну це ви, звичайно ж, знаєте, але про всякий випадок варто нагадати).

2. Не всі пари з валютою країни, по якій вийшла новина, підходять для торгівлі. Наприклад, вийшла новина з США. На який валютний парі ви будете відкривати угоду - EUR / USD, AUD / USD, NZD / USD, USD / JPY або GBP / USD? А може взагалі не варто входити в ринок? Запам'ятайте - з усіх валютних пар найкраще відкривати угоду на тій, ринок якої зараз активний.

Наприклад, зі списку валют вище підійдуть тільки EUR / USD і GBP / USD.

3. Найсильніша новина по валуті - оголошення нової ключової ставки Центральними банками різних держав. Якщо ключова ставка підвищується, значить, курс валюти буде зростати, а якщо знижується - падати. При цьому якщо показник ставки залишається незмінним, це також можна інтерпретувати, як сигнал на зростання курсу валюти, просто він буде менш сильним.

4. При торгівлі на валуті, звертайте увагу на те, на якому місці вона стоїть у валютній парі. Наприклад, позитивний показник по USD - спадна тенденція на всіх парах, де долар на другому місці, і висхідна, де на першому

Рис. 3.2. «Ціновий імпульс», вихід економічних новин

2.2. Правильний підхід управління депозитом

Безумовно, сьогодні в мережі можна знайти безліч прибуткових підходів прогнозування ринку, однак по-справжньому прибутково торгувати ви зможете, тільки створивши власну торгову методику, яка враховує ваші уподобання в трейдингу, знання, навички та досвід. Більш того, таких методик повинні бути кілька для різних ситуацій на ринку. Також у вас повинні бути обрані для трейдингу відповідні валютні пари, ринкові ситуації, де ви точно знаєте які методики використовувати, і правила мані менеджменту.

Що таке мані менеджмент (money management)? Це набір правил і принципів, які дозволять уберегти ваш депозит від швидкої втрати. У трейдингу неможливо бути завжди правим. 100% успішних прогнозів не існує. Як не існує 90% і навіть 80% на тривалому проміжку часу. На короткий час - так, довгостроково - немає. Тому ключове завдання трейдера полягає в тому, щоб навчитися переживати період втрат таким чином, щоб це не позначилося катастрофічно на сумі його капіталу.

Потрібно відточiti механізм своїх дiй до автоматичного, а сигнали всього арсеналу своїх стратегiй ви повиннi знати напам'ять. У трейдингу важлива також емоцiйна стабiльнiсть - вам потрiбно тримати себе в руках, не нервувати, не скupитися, не намагатися вiдiгратися i обов'язково вмiти вчасно зупинитися. Прибуткову торгiвлю забезпечить також дисциплiнованiсть - потрiбно створити свiй торговий план, вести щоденник, придiляти багато уваги самоосвiтi, вивченю ринку та новим пiдходам аналiзу. Уникнути великих втрат дозволять найпростiшi правила управлiння ризиками - ви повиннi не тiльки розраховувати суму кожної угоди, що укладається, а й утримуватися вiд торгiвлi в несприятливих ринкових ситуацiях. Крiм того, вам слiд бути обережним при використаннi таких небезпечних пiдходiв як мартiнгейл i усереднення.

З усіх відомих способів заробітку в інтернеті є трейдинг, а саме цим ми з вами займаємося, вважається дуже ризикованим способом отримання доходу. У чому ж його ризики? Розглянемо ряд найосновніших, з якими стикається абсолютно кожен трейдер.

1. Негативне фінансове очікування, що дорівнює 100% від суми угоди. Тобто, ви завжди ризикуєте втратити більше, ніж заробити, тому що в разі вдалої оборудки ви отримуєте в середньому 75-85% прибутку від суми інвестиції, а в разі збиткової - втрачаєте все інвестовані гроші.

2. Непередбачуваність фінансового ринку. Ціна активу в будь-який момент може перестати підкорятися будь-яким відомим на сьогодні закономірностям. Так відбувається через те, що на вартість біржового активу завжди впливає величезна кількість зовнішніх факторів і передбачити їх все не може ні один навіть найгеніальніший трейдер або аналітик.

3. Ризик встановити неправильний термін експирації. Навіть якщо ви правильно визначили подальший напрямок руху котирувань, все ще існує ризик, що ви неправильно визначте тривалість цінового імпульсу. Наприклад, ви встановили, що ціна ще 10 хвилин буде йти в верхньому напрямку, однак тривалість цінового імпульсу склала 5 хвилин, і за час, що залишився вартість повернулася і опустилася нижче рівня укладання угоди.

Власний характер і емоційність. Часто трейдер ризикує стати головним для себе ворогом, так як певні якості його характеру здатні безпосередньо впливати на торговельний результат. Не вміючи контролювати свої емоції, трейдери укладають занадто ризиковані угоди, скупилися, намагаються відігратися і навіть просто лінуються вчитися - все це дуже швидко призводить до втрати торгового капіталу.

Як правило, трейдери вважають торговий план абсолютно непотрібним, а його написання - тратою часу (а є і ті, хто взагалі не знає, що це таке). Однак з часом багато хто починає помічати, що їхня торгівля є занадто хаотичною, і замість того, щоб наблизатися до заповітної мети, вони,

навпаки, від неї віддаляються. Саме тоді приходить розуміння того, що потрібно все-таки взяти себе в руки, сісти і розпланувати свою торгівлю.

Отже, торговий план - це своєрідний контрольний список, в який включені прибуткові торгові стратегії і відповідні ситуації для їх використання, правила маніменеджмента, а також сума, яку хочеться заробити. Тобто, торговий план фактично є способом управління вашим капіталом за допомогою перерахованих вище інструментів з метою досягнення певного результату. Таким чином, маючи такий план, ви зможете не тільки систематизувати свою торгівлю, а й фільтрувати її від непотрібних і ризикованих входів в ринок. Отже, будь-який торговий план починається з мети, тобто, вам потрібно визначитися, яку суму ви хочете заробити. Зауважте, що мета потрібно ставити не в вигляді, наприклад, конкретного автомобіля, а у вигляді його вартості. Потім необхідно зайнятися вибором найбільш ефективних систем трейдингу і різного роду підходів управління капіталом і ризиками. До речі, щоб відфільтрувати хороші стратегії від поганих, можна використовувати для їх тестування демо-рахунок. Після цього потрібно виходити від стартового капіталу - якщо він скромний, значить потрібно ставити проміжну мету у вигляді його розгону і додатково вибирати відповідні для цього стратегії (наприклад - скальпинг, усереднення, долівка, мартінгейл, збільшення ризику в угоді до 10% на одну позицію) .

Фактично, у вас може бути навіть кілька проміжних торгових цілей і одна основна. Головне, щоб ви чітко усвідомлювали всю серйозність і вміли гнучко слідувати своїм планом.

Як відомо, навіть супер-розумний трейдер з мега ефективною стратегією не може повністю виключити збитки. Однак їх розмір можна істотно зменшити за допомогою методики хеджування. Саме завдяки їй реально не тільки уникнути великих втрат по невдалої угоді, а й зовсім їх уникнути в сумарному результаті.

У чому «фокус» хеджування?

Методика хеджування являє собою страхування відкриваються

контрактів від потенційних невдач за допомогою укладання додаткових угод в протилежному споконвічного прогнозом напрямку. Звичайно ж, мова йде не про хаотичному відкриття угод, як тільки вартість активу початку «поглядати» в напрямку проти прогнозу. Хеджування використовується в ситуаціях, коли після відкриття торгової позиції ціна активу почала рух проти прогнозу і немає ніяких надій, що вона вийде в позитивну зону графіка. Як тільки трейдер бачить таку ринкову ситуацію, він може використовувати хеджування і намагатися не тільки перекрити майбутній збиток, а й подвоїти ймовірний профіт.

Хеджувати ризики найкраще в ті моменти, коли після входу в ринок цінової імпульс починає затухати, і на момент терміну експірації ціна активу, швидше за все, буде в негативній зоні графіка. Наприклад, ви відкрили операцію на імпульсі вгору з прогнозом підвищення вартості на термін 5 хв, але ціна активу після декількох пунктів розгорнулася і впевнено пішла вниз. Якраз в цей момент можна укладати хеджируючого угоду в протилежному напрямку, тобто з прогнозом зниження. В результаті ви:

або отримаєте всього 13-15% збитку замість 100%, якщо перша позиція закриється збитком, і друга прибутком

або аналогічно отримаєте 13-15% збитку замість 100% по хеджируючого угоді, якщо все-таки ціна повернеться до висхідного руху і первісна угада виявиться в плюсі

або прибуток по кожній з угод, якщо на момент експірації котирування будуть між двома ціновими рівнями відкритих позицій.

Кількість грошей можна вимірювати по-різному - в конкретних цифрових значеннях, або в процентному співвідношенні. У трейдингу застосовуються обидва методи. Коли мова про заробленої суми, то дане число виражається в конкретному значенні. Наприклад, 100 доларів або 5 000 гривень. Однак в трейдингу широко застосовується і інший підхід - в процентному відношенні. Тому багато торговців на фінансових ринках використовують процентну термінологію. Наприклад, прибуток склав 2%,

ціни зросли на 0,8% і т.д. Який же метод розрахунку використовувати трейдеру при торгівлі, процентний або фіксований? Розглянемо це питання детальніше.

Якщо ви поглиблено цікавитеся трейдингом, то напевно знайомі з думкою, що майже всі торгові операції на ринку повинні вважатися у відсотках. Почасти це так, але тут є і свої нюанси. Тому істина, як завжди, в «золотій середині», коли застосовуються обидва підходи, але кожен з них у відповідній для цього ситуації.

Фіксований розрахунок:

Конкретні значення кількості грошей - 1, 10, 50 або 1 000 доларів. Трейдеру необхідно оперувати даними значеннями для розрахунку того, яку суму вкласти на депозит і скільки виводити прибутку на гаманець або карту. Також це потрібно при розрахунку конкретної суми інвестиції в торгові контракти.

Процентний розрахунок:

Даний підхід виражений в тому, що грошові суми вважаються в процентному співвідношенні до початкового значення - суму угоди або розміром депозиту. Наприклад, 1% для депозиту в 100 USD - це 1 долар, а для 500 \$ це вже 5 доларів. Трейдер обов'язково повинен використовувати даний підхід при підборі суми інвестиції в угоду. Наприклад, стандартне правило маніменеджмента, що забороняє вкладати більше 5% від депозиту в одну торговельну операцію, неможливо реалізувати без даного підходу.

Рівень ризику також завжди вважається в процентах. Новачкам на замітку, що прагнучи отримати 10-доларову прибуток з депозитом в ті ж 10 \$, ви хочете заробити 100%. Імовірність успіху в цій справі, як і рівень ризику, в точності така ж, як отримати ще одну 1 000 \$, вже маючи на депозиті тисячу доларів. Також 1% для депозиту в 10 000 \$ дорівнює 100 доларам, а для 10 \$ це всього 10 центів. Але рівень ризику завжди залишається незмінною.

Визначення суми інвестиції в угоду є важливим моментом в

практичному трейдингу. Згідно маніменеджмента є прийняті обмеження, що встановлюють рекомендований і максимальний поріг даного значення. Ці умови слід дотримуватися. Але в межах допустимого значення є досить великий розкид. Тому у початківців трейдерів виникає логічне запитання - на що слід спиратися при визначенні суми інвестиції в угоду? Тут є кілька нюансів. Розглянемо питання докладніше.

По-перше, це залежить від обраної торгової тактики. Можна було б назвати це стратегією, але тоді виникне плутанини понять. Йдеться саме про тактичні прийоми управління капіталом. Деякі трейдери торгують фіксованою сумою, незалежно від результату операцій. Інші ж вважають за краще збільшувати ставку, або її зменшувати. При цьому в хід можуть йти методики розрахунку послідовності серії збиткових або прибуткових операцій і інші фактори.

Огляд різних підходів:

Мартингейл. Дано система не потребує додаткового представлення, вона дуже популярна і широко застосовується азартними гравцями. Її смисл міститься в подвоєнні суми післяожної невдачі в прогнозі. Подвоєння триває до тих пір, поки прибуток по черговий торгової операції не перекриє всі попередні збитки.

2. Зворотний Мартингейл. Відрізняється протилежної стратегією. Подвоєння проводиться в разі отримання прибутку за угодою, після збитку сума скидається до початкової. Це продовжується до тих пір, поки не закінчиться 3-х або 4-кратна серія вдалих угод. Прибуток по ним перекриває попередні збитки.

3. Фіксований. Незалежно від результату торгової операції, розмір інвестиції залишається початковим. Цей підхід можна застосувати для тих стратегій, рівень доходу за якими перевищує показник 60%.

4. Плаваючий. В цьому випадку трейдер вибирає суму інвестиції в залежності від стану рахунку. Якщо передувала серія невдач, то можна подвоїти суму з 1% до 2%.

2.3. Відсоток маржі та приріст депозита на довгій дистанції

А зараз покажемо статистику випробувань данної стратегії (ковзаючих середніх , разом з технічним аналізом та Price Action), на практиці при торговому депозиті в 100\$. (табл.4.1.)

Статистика за 1 неделю			Статистика за 2 недели			Статистика за 3 недели			Статистика за 4 недели			Статистика за месяц								
P	Прибыль	WR	Прибыль	WR	N	P	L													
75	94,7	71,4%	0	0,0	#ДЕЛЮ	0	0,0	#ДЕЛЮ	0	0,0	#ДЕЛЮ	94,7	71,4%	105	75	%				
1.0	2.0		день №	дата	день №	дата	день №	дата	день №	дата	день №	дата								
Баланс	100,00		Баланс	118,77		Баланс	143,27		Баланс	156,77		Баланс	186,67							
Риски	97,00		Риски	115,21		Риски	138,97		Риски	152,07		Риски	181,07							
Цель	103,00	до	109,00	Цель	122,33	до	129,46	Цель	147,57	до	156,16	Цель	161,47	до	170,88	Цель	192,27	до	203,47	
3	2,40	2,40	-3,00	3	2,40	2,55	2,45	3	-3,00	-3,00	2,45	3	2,45	2,40	2,50	3	-2,50	2,45	2,50	
6	2,40	2,55	2,40	6	2,45	-3,00	2,55	6	2,55	-3,00	2,50	6	2,55	2,45	-3,00	6	-3,00	2,50	-3,00	
9	-3,00	2,40	-3,00	9	2,40	-3,00	-3,00	9	2,55	2,40	2,45	9	-3,00	-3,00	2,55	9	-3,00	2,50	-3,00	
12	2,55	2,50	2,40	12	2,50	2,40	2,45	12	2,40	2,40	-3,00	12	2,45	2,40	2,45	12	-3,00	2,40	2,45	
15	2,47	-3,00	2,55	15	2,45	2,50	-3,00	15	2,50	2,40	15	2,40	2,40	2,50	15	-3,00	2,45	2,50		
18	-3,00	-3,00	2,50	18	2,40	-3,00	2,55	18	2,45	2,50	-3,00	18	2,45	2,50	2,45	18	-2,40	2,40	-3,00	
21	2,40	2,45	2,40	21	2,55	2,50	-2,40	21	2,50	-3,00	2,45	21	2,55	2,45	-3,00	21	2,45	-3,00	2,50	
Прибыль	18,77		Прибыль	24,50		Прибыль	13,50		Прибыль	29,90		Прибыль	8,00							
Баланс	118,77		Баланс	143,27		Баланс	156,77		Баланс	186,67		Баланс	194,67							
21	18	71,4%	21	16	76,2%	21	14	86,7%	21	17	81,0%	21	13	81,9%						
день №	дата	день №	дата	день №	дата	день №	дата	день №	дата	день №	дата	день №	дата							
Баланс		Баланс		Баланс		Баланс		Баланс		Баланс		Баланс								
Риски	0,00		Риски	0,00		Риски	0,00		Риски	0,00		Риски	0,00							
Цель	0,00	до	0,00	Цель	0,00	до	0,00	Цель	0,00	до	0,00	Цель	0,00	до	0,00	Цель	0,00	до	0,00	
3			3			3			3			3				3				
6			6			6			6			6				6				
9			9			9			9			9				9				
12			12			12			12			12				12				
15			15			15			15			15				15				
18			18			18			18			18				18				
21			21			21			21			21				21				
Прибыль	0,00		Прибыль	0,00		Прибыль	0,00		Прибыль	0,00		Прибыль	0,00							
Баланс	0,00		Баланс	0,00		Баланс	0,00		Баланс	0,00		Баланс	0,00							
0	0	0,0%	0	0	0,0%	0	0	0,0%	0	0	0,0%	0	0	0,0%	0	0	0,0%	0	0,0%	
день №	дата	день №	дата	день №	дата	день №	дата	день №	дата	день №	дата	день №	дата							
Баланс		Баланс		Баланс		Баланс		Баланс		Баланс		Баланс								
Риски	0,00		Риски	0,00		Риски	0,00		Риски	0,00		Риски	0,00							
Цель	0,00	до	0,00	Цель	0,00	до	0,00	Цель	0,00	до	0,00	Цель	0,00	до	0,00	Цель	0,00	до	0,00	
3			3			3			3			3				3				

Табл.4.1. Статистика за один місяць торгівлі.

Для збору статистики використовувалась , таблиця для автоматичного підрахунку опціонних контрактів: зеленим кольором позначаються вдалі контракти , які принесли прибуток , а відповідно червоним кольором збиток . Також ми можемо побачити початковий баланс депозита , та баланс по завершенню торгової сесії , і відсоток успішності укладених контрактів . Таблиця розподілена на 4 тижні , в кожному тижні фіксувались результати торгівлі з понеділка по п'ятницю , по завершенню останнього тижня торгівлі , таблиця автоматично підраховує статистику успішності укладених

1

2

опціонних контрактів за місяць . На початку місяця наш депозит складав 100\$, угоди укладались з урахуванням маніменеджменту та ризикменеджменту суворо 3% від депозиту. Для повноцінного тестування торгової системи, протягом місяця – було укладено 105 опціонних контрактів , 75 – прибуткових контрактів та 30 збиткових, відсоток успішних контрактів 71,4%, тому чистий прибуток до депозита склав – 94,7% , або 94,7\$. Всі угоди укладались з маржею не нижче 80% на валютних парах . А 20% це комісія брокера від укладання угоди.

РОЗДІЛ 3

ГОЛОВНІ АСПЕКТИ ПСИХОЛОГІЇ НА ФІНАНСОВИХ РИНКАХ

3.1. Важливість психології в торгівлі опціонними контрактами

«Наш власний гнів або досада , роблять нам більшу погоду, ніж те, що залишилося нам гніватися»[сказав : «Джон Леббок】.

Здавалося б, всі умови - потрібний тренд, правильні свічки, коректний відкат від лінії тренда і ... знаєте що? Мінус. Невдача.

Це - реальність трейдингу, з якою ми стикаємося постійно, хочемо ми того чи ні. Мені не довелося зустріти трейдера, який ніколи не робив би помилок, таких героїв немає і бути не може.

Так що проблема не тому, що ми регулярно втрачаємо гроші - всі втрачають. А в тому, як з цим впоратися і знайти в собі внутрішні сили продовжувати. Як взагалі справлятися з подібним стресом? Адже втрачати гроші нелегко.

Ми приходимо в трейдинг заради заробітку, а з'ясовується, що перші місяці ти гроші, навпаки, безперервно віддаєш. Звідси стресс і внутрішній біль, голова забита різноманітними негативними думками, а роздратування через невдачі вихлюпуються на сім'ю і друзів.

Як впоратися з емоційним «осіданням»?

Ви повинні відразу усвідомити, що наш мозок під час стресу діє зовсім по-іншому, ніж в звичайних умовах. Іншими словами, коли мова йде про наші гроші - ми бачимо все інакше, ніж у звичайній ситуації.

І щоб впоратися з таким роздвоєнням особистості, потрібно прикладти зусиль. Щоб стати дисциплінованим трейдером, потрібно розібратися зі своїми психами, істериками і іншими бурхливими емоціями. У цьому дуже допомагає така корисна штука, як торговий план. Один з найпростіших способів стати дисциплінованим трейдером - зосередитися на певному

рішенні до відкриття угоди. Чому це так важливо ? Тому , що до відкриття угоди , ваша логіка ще не знаходиться під емоційним впливом і працює так, як і повинна. Але варто вам відкрити угоду і почати торгувати - все змінюється. В голові крутяться: страх втратити гроші; жадібність; невпевненість. Тому все, що відноситься до угоди, ви повинні в собі пропрацювати до її відкриття. Далі ж вам залишається тільки спокійно дочекатися її результату. Три стовпи дисципліни, це: 1) Торговий план , 2) Мані менеджмент , 3) Ризик менеджмент. Так, їх всього три. Всі трейдингові книги і біографії світу зводяться, в результаті, лише до них. Здавалося б, секрет успіху такий простий ... і так лише здається. Без терпіння тут робити нічого. Я часто встрибував в угоду до того, як моя торгова стратегія давала хороший сигнал, просто тому що мені здавалося - зараз саме час це зробити!

Результат опинявся передбачуваним - прощайте, грошики. Ось торгові стратегії бувають дуже різні, в одних 2 критерію для входу, в інших 22. Так ось: поки всі умови не виконані, угоду просто відкривати не можна. Що це за умови ? Ті що відносяться до вашої стратегії , наприклад:

- 1.Ціна підійшла до лінії опору;
- 2.Лінії стохастика перетнулися в перекупленності;
- 3.Свічки демонструють сетап пінбар або PPR;
- 4.До сетапу немає сильних бичачих свічок;
- 5.Через годину після значущою новини;
- 6.Тільки азіатська сесія.

Якщо поспішити і не виконати хоч одну з умов - це може вам коштувати угоди. Терпіння - це і розуміння того, що за кілька днів і навіть за місяць ви не станете багатим і не поправите своє матеріальне становище. Тому якщо ви дійсно хочете собі кращої долі, вам потрібно терпіння просто космічних масштабів. У більшості нічого толком не виходить навіть рік. І це нормально - на фортепіано вчаться грати 5-8 років і нічого, ніхто не скаржиться. А тут всі, чомусь, хотуть все і відразу. Чому ? Плутають з азартною грою. Так що, якщо ви сюди прийшли за легкими грошима - йдіть, їх тут немає. Я серйозно.

Тут немає ні легких, ні доступних, ні яких-небудь ще грошей, доступних неосвіченому новачкові. Стану на ринках роблять профі. А ось любителі все втратять.

1.Страх:

Це основне, з чим доводиться боротися. Страх. Саме він здатний знищити будь-яку стратегію за лічені хвилини, оскільки стає тим спусковим механізмом, що активує масу негативних емоцій. Страх втратити гроші, будь-то суму угоди , або депозит , призводить до маси втрачених можливостей. Ви або відкриваєте угоди не там, де потрібно, або боїтесь, що гроші будуть втрачені. Мені було так страшно, що я закривав вікно браузера, щоб не бачити, як іде ціна за час експрації. Відкривав лише потім, коли час операції минав. Мені було фізично неприємно бачити, як ціна йде проти моого прогнозу. Я потів, гриз нігти і страждав. Все свідчило лише про те, що я абсолютно не був готовий до серйозної роботи. Знадобився час і маса психологічних граблів, щоб це змінити.

2.Відчай:

Всім добре знайоме почутия відчая та безсиля. «Чорт його дери, адже це ж відмінний індикатор, чому він не спрацював ?» «Я упустив 5 відмінних угод, але ж міг увійти ось тут, тут і тут». Ми шкодуємо про втрачені можливості і рвемо волосся на голові. А потім полізли в ринок, щоб відігратися, забувши про психологію і торговий план. Бац - і депозиту немає. Ось цим все і закінчується.

3.Жадібність:

Кумедно, що люди здаються самі собі гігантами самоконтролю, але абсолютно ними не є. І повідомить вам про це не я, а ринок, коли забере ваші гроші. Він прекрасний учитель, куди краще за мене. Всі ці емоції, що: потрібно відігратися; що чортова ціна йде проти вас; будь вона проклята; що тут взагалі не можна заробляти; кожен день мінус за мінусом. Всі ці емоції будуть знищувати вашу віру в себе. І, з великою часткою ймовірності, знищать. Саме тому через півроку тут залишається менше 20% від числа тих,

хто починав. Вони так і не зуміли впоратися з собою. І ринок їх з'їв. Ням-ням, за один присід. Контролюй себе або помри. Ми люди, ми відчуваємо емоції, найрізноманітніші. Це природно. Однак, коли ви втратите кілька депозитів, розіб'єте руку в кров об стіну, коли від вала негативних емоцій у вас поїде дах - ось тоді ви впритул зіштовхнетесь з критичної необхідністю управляти своїми емоціями. І якщо цього не зробити - ви на цьому ринку не затримаєтесь, вже повірте на слово.

3.2. Вплив психологічних факторів на торгівлю

Як говорить прислів'я, «тільки дурні вчаться на своїх помилках». Все це чудово, але лише в теорії. Насправді в трейдингу ви вчитесь тільки зі своїх помилок і ніяк інакше. Чужі приклади тут взагалі не допомагають. Тому книги і школи трейдингу дають лише непряму, але не пряму допомогу. Можна скільки завгодно дивитися на успішних трейдерів, але дивитися і ризикувати своїми грошима - це два абсолютно несумісних світу. Іноді створюється враження, що якісь емоції всередині тебе оплатив брокер, щоб виставити тебе ж перед ним ідіотом. Чим він, звичайно ж, скористається і забере всі твої гроші. Дивна річ! Які ж основні помилки, яких можна було б уникнути? Невігластво-якщо ви не розумієте, що робите дурість, ви будете її повторювати раз за разом. Ось, скажімо, ви прочитали, що такий-то чудовий індикатор дозволяє входити по стрілочкам. Намалював стрілочку вгору - тиснете Call, вниз - кнопку Put. Вам і в голову не приходить, що будь-який тестувальник стратегій дозволяє протестувати такий індикатор. Мало того - всі вони давним-давно протестовані. Більшість цих індикаторів родом з 80-х і 90-х років. І жоден з індикаторів, сам по собі, не дозволить робити успішні угоди. Однак, не розуміючи цього, початківець трейдер втрачає гроші на одному індикаторі, потім другому, третьому ... потім він вивчає свічкові комбінації і знову втрачає, Price Action - і знову втрачає. Проблема в невігластві - трейдер не тільки не розирається в технічному і

фундаментальному аналізі, а й просто не освоїв досконало жоден інструмент. Він - аматор, який шукає легких шляхів. У цьому його колosalна відміна від професіонала, що витрачає тисячі годин на відпрацювання своєї торгової системи і її адаптацію під умови ринку. Скажімо, якщо ви використовуєте індикатор, патерн РА, свічкову модель, графічну фігуру і т.д., важливо: знати основи технічного аналізу; знати де інструмент можна використовувати, а де не можна категорично; де інструмент доповнює технічний аналіз, а де дуже заважає;

як його правильно інтерпретувати в тренді і консолідації.

Невігластво призводить до самої швидкої втрати коштів, безумовно, звідси і всі ці проблеми у новачків.

Невміння робити висновки. Ви розгоняєтесь і б'єтесь з усієї дурі головою об стіну. Може навіть і до крові. І повторюєте це кілька разів. В якийсь момент, до вас доходить, що стіна міцніше, ніж ваша голова і що так пробити її не можна. Так може перестати битися об неї, поки ви остаточно не розбили свою голову ? Але в трейдингу все саме так. Замість того, щоб скласти собі конкретний план, трейдер вибирає місце в стіні, куди він планує битися в наступний раз. Основні висновки ви повинні робити з угод невдалих. Припустимо, ви зробили за день 10 угод, з них 3 - невдалих. Який прекрасний день, справді! Будучи вкрай собою задоволеним, ви і не будете думати розібрati угоди невдалі - адже сьогодні все так добре склалося. І втрачаєте, тим самим, можливість зробити важливі висновки. Тим часом, помилки мають тенденцію накопичуватися. І більшість з них походить від жадібності або вашої імпульсивності. Тому якщо не ловити себе за руку, це може погано закінчитися. Просте правило - після кожної негативної угоди , не треба поспішати. Зупиніться. Залиште кнопки в спокої і спокійно розберіть свої помилки.

Дурість . Гаразд, чого вже там. Основна причина, по якій люди не можуть бути трейдерами - банальна дурість. Я зовсім не про рівень інтелекту або освіті. Дурним в трейдингу може бути вельми інтелектуально розвинена

людина. Коли мова йде про покупки і продажі, про створення своєї торгової системи, люди зовсім не вміють вчитися на своїх помилках. І вони повторюють їх, знову і знову. Просто тому, що вважають себе правими і хочуть довести це як собі, так і оточуючим. Скажімо, людина входить проти тренда і не вміє визначати тренди на старших таймфреймах. Наступного разу він зробить так само, тільки вже для протилежної тренда. А якщо йому пощастиТЬ і вхід проти тренда буде вдалим, він так і скаже: «хаха, я так і думав». Або він візьме індикатор, сенс роботи якого не розуміє взагалі , він:

Не розбирав його формули; не пройшов перевірку на різних ринкових умовах; не дивився, як він працює в тренді і бічному русі. Він просто ставить індикатор, як нібіто надійний покажчик, коли потрібно відкривати угоду. І при цьому з індикатора можна заробляти, як багато хто і робить, але скільки ж часу йде на його відпрацювання в різних умовах! Тисячі годин. Стохастик в зоні перекупленності ? Значить ціна впаде, треба тиснути кнопку Put. А то, що у стохастика є маса умов, де його можна використовувати, а де ні, новачок і не чув. І він потрапляє в пастку, коли стохастик , або будь-який інший осцилятор робить тільки гірше - дає неправильні сигнали, перетинається в зоні і залишається там надовго, через що починаються проблеми з експрацією. Трейдер просто не вміє його використовувати. Ні цей індикатор, ні будь-який інший. За аналогією з свічковими моделями і безіндикаторнимі торговими системами. Знайти патерн Price Action на графіку - це 2 хвилини. Навчитися його використовувати - місяці. Немає спеціалізації на конкретному інструменті - немає грошей. Новачкові і в голову не приходить, що трейдинг - це праця. Що це робота, серйозна професія. Сюди приходять за легкими грошима і, вельми закономірно, легко їх віддають. Більшість вважає трейдинг азартною грою. А в ній завжди перемагає казино. Він взагалі потужний вчитель, найсильніший з усіх. Неможливо стати професійним трейдером, не змінившись. Через рік в трейдингу багатьох просто не впізнати - замість нервового і дурного новачка ви бачите спокійну людину з глибоким поглядом, який навчився долати своїх

внутрішніх демонів. Чи це не чудо? Така реальність. Якщо не змінитися, ніякі чарівні індикатори і безіндикаторні стратегії тут не допоможуть і від залізної руки ринку не врятують. Він розчавить так, що тільки сік бризне на стіни. Неапетитна картина? Ще б. Вчитися, щоб спеціалізуватися, працюйте - і ви зможете протистояти його натиску.

3.3. Ідеальна психологія при торгівлі опціонними контрактами

Торгівля опціонними контрактами - це емоційно складна діяльність. Робота трейдера вимагає певної уваги, терпіння, витримки, швидкої реакції і, часом, готовності ризикути. Дуже часто ці якості виявляються навіть важливіше вміння аналізувати ринок. Що підтверджує і статистика: понад 90 відсотків трейдерів втрачають гроші, так як не можуть контролювати себе. Так що, якщо ви хочете домогтися успіху в цій сфері, вам потрібно вибудувати правильну психологію трейдингу. Я склав хіт-парад найбільш частих помилок в психології трейдерів :

1. Азарт. Граємо ва-банк! Азарт є найпоширенішою психологічною проблемою трейдерів в торгівлі опціонними контрактами. Азартні трейдери здатні за один і той же вечір спочатку подвоїти депозит, а потім втратити всі гроші повністю. На жаль, ліки від азарту ще не придумано. Тому, якщо азарт є вашою особливістю психології, як трейдера, можу лише дати кілька порад: Серйозна торгівля - це не гра. І такий підхід не просто недоречний, але і руйнівний. Постарайтесь відмовитися від сприйняття торгівлі опціонними контрактами, як гри. Замініть «граю» на «торгую». Чесно, не знаю жодного успішного трейдера, який би грав на біржі;

Не потрібно ні в якому разі відіграватися. Просадка- це така ж частина торгівлі, як отримання прибутку. Не буває торгівлі без мінусів. Тому якщо ви помилилися або ваші ринкові очікування просто зазнали краху, ні в якому разі не перекривайте збиткові контракти. Краще візьміть собі за правило робити перерву в торгівлі після певної кількість мінусових контрактів (я,

наприклад, в роботі за своїми сигналами для завжди беру паузу після 2 збиткових контрактів поспіль);

Обов'язково дотримуйтеся ризик-менеджменту (кожна угода 1-5% від депозиту) і повністю відмовтеся від стратегій для типу Мартингейла;

Заведіть собі щоденник трейдера, записуйте туди всі результати сигналів для опціонів, які дає ваша стратегія. Упевнений, вам буде простіше прийти в себе, побачивши, які дурні помилки ви зробили, перебуваючи в стані азарту.

2.Страх. А якщо не вийде ? Однією з головних особливостей психології трейдингу у новачків є страх перед невдачею. Дорогі друзі, скажу банальність, але все ж: не помиляється тільки той, хто ніколи не пробує. І якщо іноді можна, так би мовити, «недоаналізувати», то часом можна і «переаналізувати» - упустити вдалий момент. Помиляються абсолютно всі (моя ТС, наприклад, теж не дає 100% результату), однак у вас ніколи не почне виходити, якщо ви не будете пробувати. Всі ваші помилки - це ваш дорогоцінний досвід, без якого ви не навчитеся бачити ринкові пастки і розуміти ринок. Причому є просто величезна різниця між торгівлею на реалі і на демо. Коли ви торгуєте на реальному рахунку, ви більш зосереджені і уважні. Я ще не зустрічав жодного трейдера, показники якого були б однаковими і на демо, і на реалі. Можливо, ви той самий особливий трейдер, але шанс не сильно великий. Плюс, як ми всі знаємо, в торгівлі на демо нам сильно допомагають брокери, так що справжнім торговим досвідом це назвати дуже складно. Я б радив завжди починати з тієї суми, яку, грубо кажучи, не шкода втратити. Так, згоден, по суті неприємно втрачати будь-які гроші. Але тут розлучатися з цими грошима зовсім не обов'язково, просто ніколи не торгуйте на останні або взяті в борг кошти. Страх - це абсолютно нормальне почуття, властиве будь-якій людині. Це якась відповідальність перед кимось , або собою за вчинені дії. Коли підвищується відповідальність, підвищується і страх. Головне, щоб страх не заважав вам приймати рішення. Для боротьби з тривогами я порекомендував би робити дихальні вправи, наприклад:

1. Зробіть глибокий вдих,
2. Затримайте дихання на 5-10 секунд і напружте м'язи,
3. Повільно видихніть,
4. Передохніте пару секунд,
5. Повторіть вправу ще 2-3 рази.

Чим корисна ця вправа ? Все дуже просто, ви заповнюєте мозок киснем, що в свою чергу знижує поріг стресу. Також для нормалізації свого стану ви завжди можете скористатися музикою (правда, не будь-якою, зрозуміло).

3. Дайте мені таблеток від жадібності і побільше! Що ж, ще однією особливістю психології трейдера в торгівлі є почуття жадібності. У трейдингу, як і в житті, ми всі склонні до цієї емоції в тій чи іншій мірі. Ми всі хочемо заробляти побільше, мати машину найкращу тощо. Так ось про ступінь. Якщо жадібність вас перекриває, ви впадаєте в ейфорію, починаєте робити великі угоди (несумірні з розмірів вашого депозиту) , або ж здійснювати занадто багато угод на попутному тренді ... Результат цього всього ви, напевно, вже знаєте і без мене. Друзі, тут тільки один варіант вирішення проблеми. Дисципліна і ще раз дисципліна. А як привчити себе до дисципліни ? Правильно, вести горезвісний щоденник трейдера. Ми всі знаємо, що на перших порах вести щоденник потрібно обов'язково. Але, поклавши руку на серце, чи багато хто його реально ведуть ? Ось і я про те. Але ж крім об'єктивної оцінки результатів вашої торгівлі, щоденник якраз допомагає навчитися дисципліні, терпінню.

4. Небажання вчитися або синдром Буратіно. Задайте собі питання, що вам заважає отримувати нові знання. Бракує часу ? Лінь ? Відсутність розуміння ? Ми всі з вами дорослі люди, так що давайте відверто. Це все відмазки. По-перше, якщо ви дійсно хочете серйозно торгувати, ви знайдете час, щоб вивчати нові матеріали. Нехай не відразу, нехай нешвидко. По-друге, вся ця сфера здається складною лише на перший погляд. Насправді, не втомлююся повторювати, ніякої особливої науки тут немає. Головне, почати і поступово знання будуть накопичуватися як сніжний ком. Не лінуйтеся, це правда, того

варте. Якщо ви готові взяти себе в руки і почати працювати, ось тут я викладав покрокове керівництво, теми, які обов'язково потрібно вивчити, перш, ніж приступати до самостійної торгівлі. Насправді, саме подібна психологія трейдера в торгівлі опціонними контрактами і стає причиною багатьох фатальних помилок. Адже саме небажання вчитися самостійно штовхає нас на пошуки Граалей. Для мене це вже хвора тема, так як практично щодня я відповідаю на питання, де б знайти 100-відсотковий індикатор, стратегію для опціонів або робота. Повторю ще раз, Граалей на ринку немає. Той час і ті гроші, які ви витратите на пошук і тестування всіх цих чарівних інструментів, можна (і потрібно) пустити в добру справу. Почати потихеньку вивчати матеріали про ази торгівлі, тестувати власну торгову систему.

5. Візуалізація: намалювати мрію! Друзі, в тій чи іншій мірі думки матеріальні. Ні, я не кажу про те, що ви зможете змінити рух графіка силою думки. Але заздалегідь програмувати себе на невдачу теж не потрібно. Вірте в свій успіх, і якщо це не порожня віра, якщо крім цього ви паралельно розвиваєтесь всередині ринку, успіх обов'язково прийде. Ось вам вправу по правильній візуалізації: сконцентруйтесь на фінансовий бік вашого життя. Яка сума вашого місячного доходу? Річного? Скільки грошей лежить на ощадних рахунках? Як виглядає вся ця сума грошей, якщо її перевести в готівку, на що вона схожа? Потім у всіх деталях уявіть, як виглядає будинок вашої мрії. Чи є в ньому басейн, сауна. Як він обставлений. Намагайтесь уявити всі деталі максимально докладно; теж саме виконайте і з іншими сферами: кар'єра, хобі, сім'я, відпочинок; важливий момент! Ні в якому разі не налаштовуйтесь на негатив всередині вашої візуалізації. Що це означає? Припустимо, ви уявляєте собі будинок на Лазурному Березі. Запитання на кшталт «як же я придбав такий будинок? Я ж занадто мало заробляю» деструктивні і свідомо запрограмовані на невдачу. Нехай всередині вашої візуалізації не є аналогічним протиріч; дану вправу потрібно проробляти щодня, або записати все на папір і періодично перечитувати. Чим може

допомогти така вправа ? Звичайно, воно не зробить з вас міл'ярдера з верхніх рядків рейтингу Forbes. Але для того, щоб стати успішним трейдером, успішною людиною, треба мислити відповідно.

ВИСНОВКИ

До сьогоднішнього дня, з'явилося дуже багато брокерів, які працюють на валютному ринку, надаючи прямі котиування валютних пар на свої торгові платформи, тим самим даючи можливість купувати опціонні контракти на бажаний проміжок часу не виходячи з дому.

Я вважаю що опціонні контракти дуже потужний та зручний у використанні торговий інструмент, який дозволяє виконувати короткострокові та довгострокові операції з миттєвим отриманням своєї маржі від угоди.

Форекс має 15 світових незалежних бірж, що відкриваються щотижня з понеділка по п'ятницю. Кожна біржа має унікальні години торгівлі. Хоча кожна біржа функціонує незалежно, торгівля відбувається однаковими валютами. Отже коли відкриті, дві біржі, кількість торговців різко зростає. Торги та запити на одному валютному ринку, негайно впливають на всі інші відкриті біржі, зменшуючи спред на ринку і збільшуючи волатильність. Цу безумовно так у наступних вікнах: з 8:00 до полудня, при цьому відкриті біржі Нью-Йорка та Лондона. З 7:00 до 2:00 відкриті біржі Токіо та Сіднея. З 15:00 до 4:00 відкриті біржі Токіо та Лондона. Найсприятливішим часом для торгівлі є: перекриття бірж Нью-Йорка та Лондона з 8:00 до полудня. Ці два торгові центри становлять понад 50% усіх торгів на Форекс. На зворотному боці, з 5 год. до 18:00, торги в основному відбуваються на біржах Сінгапур та Сідней, де значно менший обсяг, ніж під час вікна Лондон / Нью-Йорк. Можуть бути винятки, і очікуваний обсяг торгів ґрунтуються на припущеннях, що жодних великих новин не з'являється. Політичні чи військові кризи, що розвиваються в інший час повільних торгів, можуть потенційно спричинити мінливість та обсяг торгівлі, що зробить сприятливим часом для торгівлі.

У власній роботі я розглянув стратегію технічного аналізу при поєднанні допоміжних індикаторів та Price Action. Завдяки цьому поєднанню на практиці, стратегія дає стабільні позитивні результати в довгостроковій

перспективі.

Сьогодні в мережі можна знайти безліч прибуткових підходів прогнозування ринку, однак по-справжньому прибутково торгувати ви зможете, тільки створивши власну торгову методику, яка враховує ваші уподобання в трейдингу, знання, навички та досвід. Більш того, таких методик повинні бути кілька для різних ситуацій на ринку. Також у вас повинні бути обрані для трейдингу відповідні валютні пари, ринкові ситуації, де ви точно знаєте які методики використовувати, і правила мані менеджмента.

В кожному тижні фіксувались результати торгівлі з понеділка по п'ятницю , по завершенню останнього тижня торгівлі , таблиця автоматично підраховує статистику успішності укладених опціонних контрактів за місяць . На початку місяця наш депозит складав 100\$, угоди укладались з урахуванням маніменеджменту та ризикменеджменту суворо 3% від депозиту. Для повноцінного тестування торгової системи , протягом місяця – було укладено 105 опціонних контрактів , 75 – прибуткових контрактів та 30 збиткових, відсоток успішних контрактів 71,4% , тому чистий прибуток до депозита склав – 94,7% , або 94,7\$. Всі угоди укладались з маржею не нижче 80% на валютних парах . А 20% це комісія брокера від укладання угоди.

Психологія трейдера валютного ринку, дійсно дуже важлива в торгівлі. Як сказав Льюїс Борселино (провідний трейдер ф'ючерсів на S & P в США): «Успішна торгівля на 90% складається з емоцій і психології і на 10% з техніки». Працюйте над собою і своїми емоціями, тоді у вашій професійній діяльності вас буде супроводжувати успіх.

Я хотів би розповісти про п'ять маленьких секретів, які допомагають особисто мені: Ставтеся до себе і своїх помилок з гумором. Сміх корисний для здоров'я і не дає місця зневірі; не аналізуйте занадто довго. Голова під час торгівлі повинна бути «чиста». Наприклад, моє правило: не торгувати понад 7 годин поспіль; Хто б що не говорив, навіть невеликі осідання не можуть залишити нас повністю байдужими. Не зберігайте негативні емоції в собі, знайдіть спосіб їх вихлюпувати.

Знайдіть спосіб не зберігати ці емоції в собі, щоб якраз не відіграватися і не перекривати збитки; не секрет, що є стан, в якому ви максимально продуктивні і приймаєте грамотні рішення. Для «включення» цього стану є спеціальна вправа. Воно дуже проста. Протягом 5-10 хвилин вам потрібно уважно стежити за своїм диханням. Зосередьтеся на періодичності кожного подиху і видиху. Незабаром ви виявите, що ваше дихання випереджає ваші думки. У цей момент перейдіть повністю на свої думки. Приблизно через хвилину знову перемикайтесь на дихання. Ця вправа дуже добре допомагає не тільки розвивати увагу, але і включати її, в потрібний вам час (наприклад, перед початком торгівлі).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- 1.** Саймон Вайн "Інвестиції й трейдинг: Формування індивідуального підходу для прийняття інвестиційних рішень"[Електронний ресурс] / С. Вайн // Другий випуск . «Прийняття інвестиційних рішень» - 2015 р. - : Вид-цтво: Альпина Паблишер , 2015 – Режим доступа: // <https://www.yakaboo.ua/investicii-i-trejding-formirovanie-individual-nogo-podhoda-k-prinjatiju-investicionnyh-reshenij-1659097.html>
- 2.** Пітер Лінч "Переграти Уолл- Стріт"[Електронний ресурс] / П. Лінч // «Фінанси , Інвестиції , Статистика» - 2011 р. - : Вид-цтво: Альпина Паблишер – 2011.: - Режим доступа:// <http://www.management.com.ua/books/view-books.php?id=1042>
- 3.** Эрік Л. Найман "Мала енциклопедія трейдера" / Эрик Л. Найман. // - 8 Вид-цтво. – М.: Альпина Бізнес Букс , 2007. – 403 с. – Режим доступа // <http://www.ec-study.com/ua/view/b001191-nayman-mala-entsiklopediya-treydera>
- 4.** Джек Швагер "Технічний аналіз. Повний курс"[Електронний ресурс] / Д. Швагер // «Фінанси , Інвестиції» - 2018 р. - : Вид-цтво: Паблішер , 2018 – Режим доступа: // <https://stylus.ua/uk/dzhek-shvager-tehnicheskiy-analiz-polnyy-kurs-p499238c12492.html>
- 5.** Ганна Ерлих "Технічний аналіз товарних і фінансових ринків. Прикладний посібник"[Електронний ресурс] / Г. Ерлих // «Фінанси , Інвестиції , Трейдинг» - 1996 р. - : Вид-цтво: «Інфра-М» : с. – 176 . – Режим доступа: // https://www.studmed.ru/anna-erlih-tehnicheskiy-analiz-tovarnyh-i-finansovyh-rynkov_43b8af2.html
- 6.** Економічний календар. «Investing.com»[Електронний ресурс] // «Інвестиції» - 2007-2020р. – Режим доступа: // <https://ru.investing.com/economic-calendar/>
- 7.** Брокерська платформа «Pocket option»[Електронний ресурс] // «Інвестиції» - 2020 р. – Режим доступа // <https://pocketoption.com/ru/cabinet/high-low/>

- 8.** Олександр Дозоров "Біржова торгівля: Учбово-практичний посібник" [Електронний ресурс] / О. Дроздов // «Інвестиції» - 2019 р. - : Вид-цтво: «Брокеркредитсервіс» : - Режим доступа: // <http://forex-profi.com/book/167-aleksandr-dozorov-birzhevaya-torgovlya.html>
- 9.** Віктор Ільїн, Валерій Тітов "Біржа на кінчиках пальців. Популярний Інтернет- Трейдинг". / В. Ільїн , В. Тітов // «Інвестиції , Форекс» : - 2004 р. - : Вид-цтво: «Пітер» : - с.368.: - Режим доступа: // <https://institutiones.com/download/books/1547-birzha-na-konchikax-palcev.html>
- 10.** Курси «Форекс». / [Електронний ресурс] : - 2020р.: - Режим доступа:// https://alpari.com/ru/school/courses/?partner_id=1225728&sub_id=school_of_traders
- 11.** Джон Мерфі «Технічний аналіз, теория та практика». / Д. Мерфі // «Інвестиції, Фінанси»: - 2019р. - : Вид-цтво: «Альпина» : - Режим доступа: // <http://forex-ofsite.ru/100-foreks-knig/25-luchshih-knig-po-treydingu-kotorye-sovetuyut-professionaly/>
- 12.** Эдвин Лефевр «Воспоминания биржевого спекулянта». / Э. Лефевр // : - 1923р. -: Вид-цтво: «Альпина» : - Режим доступа: // <http://forex-ofsite.ru/100-foreks-knig/25-luchshih-knig-po-treydingu-kotorye-sovetuyut-professionaly/>
- 13.** Гроші та кредит: Навч. посібник / В.І. Пахомов, Л.В. Стрільчук. – К.: МАУП, 2016 р. – 56 с.
- 14.** Гроші та кредит: Підручник. — З-те вид., перероб. і доп. / М. І. Савлук А. М. Мороз, М. Ф. Пуховкіна та ін.; За заг. ред. М. І. Савлuka. — К.: кнеу, 2016. — 598 с.
- 15.** Грудзевич Уляна Ярославівна, Пшик Богдан Іванович. Фінансовий менеджмент у банку: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Національний банк України; Львівський банківський ін-т. — Л. : ЛБІ НБУ, 2017. — 192с.
- 16.** Демківський А. В. Гроші та кредит : Навчальний посібник. - Київ : Дакор Вира-Р, 2018. - 528 с.

- 17.** Івасів Б.І. Гроші та кредит: Підручник. – Вид.2-ге, змін. Й доп. – Тернопіль: Карт-бланш, 2005. – 528 с.
- 18.** Івасів Б.С. Гроші та кредит. – Тернопіль: Карт-бланш, 2015. – С.510.
- 19.** Коваленко Д.І. Гроші та кредит: теорія і практика: Навч. Посібник. – К.: Центр учебової літератури, 2017. – 344 с.
- 20.** Колесніченко В.Ф. Гроші і кредит: навчальний посібник. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2017. – 432с.
- 21.** Колодієв О.М., Яременко О. Р. Гроші та кредит. - Х.: Інжек,2014 – С.156
- 23.** Комарницький І.Ф. Економічна теорія: Чернівці, 2006. - 334 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: // <http://pulib.if.ua/part/3090>
- 24.** Михайленко В.С. Гроші та кредит: Навч. посібник для дистанційного навчання/За наук. ред.. А.А. Чухна. – 2-е вид., стер. – К.: Вид-во «Університет», 2015. – 372с.
- 25.** Михайлівська І.М., Ларіонова К.Л. Гроші та кредит: Навчальний посібник – Львів: Новий Світ – 2017, 2018. -432с.
- 26.** Савлук М. І. Гроші та кредит: Підручник. — К.: КНЕУ, 2016.- 602 с.
- 27.** Стельмах В.С. Енциклопедія банківської справи в Україні. – К.: Ін Юре, 2019. – С.680
- 28.** Танклевська Н.С. Економічна сутність та види криптовалюти у світі / Н.С. Танклевська, В.С. Петренко, А.С. Карнаушенко // Наук.- Виробничій Журнал «Бізнес навігатор». 2017. Вип. 4-2 (43). С.133-138
- 29.** Торгова брокерська платформа «Olymp Trade»:- 2010-2020р. / [Електронний ресурс].:- Режим доступа: // <https://olymtrade.com/platform>
- 30.** Торгова брокерська платформа «Intrade bar». / [Електронний ресурс]: - 2020р.: - Режим доступа: // [Intradubar.com](https://intradubar.com)
- 31.** Сервис прямых котирований валютных пар «Trading new» / [Електронний ресурс].:- 2020 р.: -Режим доступа: // <https://ru.tradingview.com/chart/J5vBv9PY/>